

Til lovforslag nr. L 103, 104 og 105. Betænkning afgivet af socialudvalget den 18. marts 1982

Betænkning

over

I. Forslag til lov om ændring af lov om folkepension

(Ejerboligfradrag for pensionister, der bor i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme m.v.),

II. Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m.v.

(Ejerboligfradrag for pensionister, der bor i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme m.v.) og

III. Forslag til lov om ændring af lov om pension til enker m.fl.

(Ejerboligfradrag for pensionister, der bor i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af disse spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har endvidere modtaget en skriftlig henvendelse fra Folkepensionistforeningernes og Invalideorganisationernes Kontaktudvalg.

Under udvalgets behandling af lovforslagene har ministeren fremsat ændringsforslag hertil. Udvalget har tiltrådt disse ændringsforslag og har herunder lagt vægt på, at ændringsforslagene vil medføre en økonomisk forbedring for de omhandlede pensionistgrupper.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslagene til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis og venstres medlemmer af udvalget) havde

gerne set en yderligere opretning af socialindkomstens skævheder. Flere sociale ydelser til pensionister kunne have været forbedret ved at ændre selve socialindkomstloven. Derfor lægger mindretallet vægt på socialministerens tilsagn om senere at ændre på denne. Skulle et sådant initiativ lade vente på sig, vil mindretallet selv tage det.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) bemærker dog, at lovforslagene jo reelt fortæller, at situationen for vort samfunds pensionister er den, at de, der er dygtigst til at kende diverse tilskudsmuligheder, vil være bedre stillet end dem, der ikke kender tilskudsmulighederne så godt. På området her gælder det, at de, der kender fradragsmulighederne bedst, har de bedste muligheder. Det vil helt sikkert være meget forskelligt, hvorledes man ude i de kommunale forvaltninger orienterer pensionisterne om de muligheder, lovforslagene giver.

Bet. o. lovf. vedr. folkepension m.m.

At være pensionist i et samfund, hvor lovgivningen vedrørende pensionisternes forhold er så indviklet og kompliceret som den danske, er absolut ikke en rar tilværelse.

Når mindretallet stemmer ja til de her foreliggende lovforslag, er der ikke hermed sat et blåt stempel på områdets lovgivning, for mindretallet mener stadig, at den er alt for indviklet og bureaukratisk, samt at en gevaldig oprydning er nødvendig.

At mindretallet stemmer ja til de foreliggende lovforslag, skal blot tages som udtryk for, at mindretallet stemmer ja til også ganske små skridt i den rigtige retning.

Ændringsforslag

til

I. Forslag til lov om ændring af lov om folkepension

(Ejerboligfradrag for pensionister, der bor i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme m.v.)

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2

Paragraffen affattes således:

»§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra den 1. januar 1982.

Stk. 2. I tilfælde, hvor der i tiden fra den 1. januar 1982 er udbetalt personlige tillæg eller anden hjælp i medfør af socialministeriets cirkulæreskrivelse af 27. marts 1981 om supplerende hjælp til pensionister i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme, fradrages denne hjælp i de forhøjede pensionsydelser.«

Bemærkninger

Formålet med ændringsforslaget er at tilgodese, at pensionister allerede fra den 1. januar 1982 får beregnet grundbeløbet og hustrutillægget på grundlag af ejendomsværdien for hele ejendommen.

Ændringsforslaget, der medfører, at lovforslaget får virkning fra 1. januar 1982 i stedet for fra 1. april 1982, dvs. 3 måneder tidli-

gere, kan med en vis usikkerhed skønnes at ville medføre en statslig merudgift på ca. 4 mill. kr., beregnet som $\frac{1}{4}$ af den i lovforslagets bemærkninger anførte årlige udgift på ca. 16 mill. kr. Det var sidstnævnte udgift, der var forudsat, da lovforslaget blev fremsat i november 1981 med ikrafttræden den 1. januar 1982. Lovforslaget bortfaldt som bekendt på grund af udskrivelse af valg. De 4 mill. kr. må reduceres med det beløb, der i tiden fra 1. januar 1982 er udbetalt i medfør af socialministeriets cirkulæreskrivelse af 27. marts 1981 om supplerende hjælp til pensionister i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme. Udgifterne som følge af denne cirkulæreskrivelse er tidligere anslået til ca. 1-2 mill. kr. på årsbasis. Ændringsforslaget vil således medføre en økonomisk forbedring for de af lovforslaget omhandlede pensionistgrupper.

Fordelen ved at vedtage en lov fremfor at fortsætte med cirkulæreskrivelsen vil endvidere være, at loven vil sikre en retsbestemt ydelse i modsætning til cirkulæreskrivelsen, der i hvert enkelt tilfælde forudsætter en skønmæssig vurdering. Yderligere vil gennemførelsen af en lov medføre, at eventuelle forskelle fra kommune til kommune ved udmåling af en skønmæssig ydelse vil undgås. Vedtagelsen af lovforslagene vil indebære, at cirkulæreskrivelsen af 27. marts 1981 bortfalder, idet det specielt er anført i cirkulæreskrivelsen, at den gennemførte ordning er midlertidig, idet der vil blive taget skridt til en ændring af pensionslovene.

Ændringsforslag

til

II. Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m.v.

(Ejerboligfradrag for pensionister, der bor i tofamiliehuse, blandede ejendomme og landbrugsejendomme m.v.)

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2

Paragraffen affattes således:

»§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra den 1. januar 1982.

Stk. 2. I tilfælde, hvor der i tiden fra den 1. januar 1982 er udbetalt personlige tillæg eller anden hjælp i medfør af socialministeriets cirkulæreskrivelse af 27. marts 1981 om supplerende hjælp til pensionister i tofamilieshuse, blandede ejendomme og landbrugs-ejendomme, fradrages denne hjælp i de forhøjede pensionsydelse.

Bemærkninger

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslaget til det under I anførte lovforslag.

Ændringsforslag

til

III. Forslag til lov om ændring af lov om pension til enker m.fl.

(Ejerboligfradrag for pensionister, der bor i tofamilieshuse, blandede ejendomme og

landbrugsejendomme m.v.)

Af socialministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 2

Paragraffen affattes således:

»§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra den 1. januar 1982.

Stk. 2. I tilfælde, hvor der i tiden fra den 1. januar 1982 er udbetalt personlige tillæg eller anden hjælp i medfør af socialministeriets cirkulæreskrivelse af 27. marts 1981 om supplerende hjælp til pensionister i tofamilieshuse, blandede ejendomme og landbrugs-ejendomme, fradrages denne hjælp i de forhøjede pensionsydelse.

Bemærkninger

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslaget til det under I anførte lovforslag.

Agnete Laustsen (KF) nfm. Lis Møller (KF) Hans Jørgen Holm (V) Henrik Toft (V)

Askjær Jørgensen (FP) Yvonne Herløv Andersen (CD) Birgith Mogensen (CD)

Inge Krogh (KrF) Albertsen (S) Svend Andersen (S) Torben Lund (S)

Inge Fischer Møller (S) fmd. Erik B. Smith (S) Taanquist (S) Aase Olesen (RV)

Agerschou (SF) Birthe Hansen (SF)

Partiet VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag

Et af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål:

Udvalget ønsker en nærmere redegørelse for beregningen af socialindkomsten for pensionister med ejerbolig. Udvalget ønsker herunder beregningerne belyst ved nogle karakteristiske taleksempler.

Svar:

Ejerboligfradraget gives til de pensionister, som har en formue, hvori der indgår værdien af en ejerbolig. Fradraget gives i form af et nedslag i formuetillægget og beregnes efter samme skala som formuetillægget.

Ejerboligfradragsreglen skal således sikre, at pensionister kan blive boende i deres tilvante omgivelser, og medfører, at en pensionist, som kun har formue i en ejerbolig, ikke får medregnet et formuetillæg i socialindkomsten.

Bestemmelsen omfatter følgende pensionistgrupper:

- personer, der opfylder aldersbetingelserne for at modtage folkepension, dvs. er fyldt 67 år, dog 62 år for enlige kvinder,
- andre personer, der modtager folkepension,
- personer, der modtager invalidepension,
- personer, der modtager invaliditetsydelse med bistands- eller plejetillæg, og
- personer, der modtager pension efter lov om pension til enker m.fl.

Personer, der modtager *forskud* på pension ligestilles med pensionister.

Reglen finder ligeledes anvendelse for disse personers ægtefæller.

Formuetillægget beregnes på grundlag af den skattepligtige formue, dvs. inkl. formue i en ejerbolig, herunder fritidsbolig. Tillægget i socialindkomsten for 1982 beregnes ved anvendelse af nedenstående skala for den skattepligtige formue:

De første 267.100 kr. medregnes	ikke
Af de næste 367.100 kr. medregnes	10 pct.
Af de næste 489.300 kr. medregnes	25 pct.
Af resten medregnes	50 pct.

Ejerboligfradraget beregnes efter samme

skala, men kan dog ikke overstige formuetillægget.

Ejerboligfradraget beregnes på grundlag af *ejendomsværdien* for ejerboligen, således at der ikke fratrækkes en eventuel prioritetsgæld. Denne opgørelsesmetode giver mulighed for, at pensionisten – i en situation med gæld i huset – kan have en formue ud over ejendommen, uden at der medregnes et formuetillæg.

Ejerboligfradrag gives for ejerboliger omfattet af den procentvise lejeværdiberegning, dvs. det er en betingelse, at ejendommen tjener som *bolig for ejeren*. Ejeren betragtes som havende bolig i ejendommen, når den anvendes til helårs- eller fritidsbolig for ejeren og hans husstand.

Følgende ejendomme er omfattet af bestemmelsen:

- enfamiliehuse (herunder fritidshuse)
- ejerlejligheder
- tofamiliehuse
- blandede ejendomme
- stuehuse til landbrug, gartneri, frugtplantage eller planteskole.

Hvis en person ejer *flere* ejendomme, kan der kun ske fradrag for én af ejendommene, nemlig den ejendom, der har den største ejendomsværdi. Der kan således beregnes fradrag for et fritidshus, hvis personen ikke har anden ejendom, eller hvis fritidshuset har en større ejendomsværdi end helårsboligen.

For *tofamiliehuse, blandede ejendomme eller stuehuse* beregnes ejerboligfradraget på grundlag af en forholdsmæssig del af ejendommen, svarende til skattelovgivningens regler om den procentvise lejeværdiberegning.

I nedenstående oversigt er vist eksempler på beregningen af socialindkomsten for en pensionistfamilie med ejerbolig.

Indkomsten minus fradrag er i alle eksempler lig 70.000 kr. Eksemplerne viser derfor alene størrelsen af socialindkomsten ved varierende ejendomsværdier, men konstante værdier for prioritetsgælden og anden formue inden for hver af de 3 grupper.

GRUPPE	Ejendoms- værdi	Prioritets- gæld	Anden for- mue	Skatteplig- tig formue	Indkomst ÷ fradrag	Formuetil- læg	Ejerbolig- fradrag	Socialind- komst
I		300.000	0	50.000	350.000	70.000	0	70.000
	Gæld = 0	350.000	0	50.000	400.000	70.000	3.290	73.290
	anden formue =	400.000	0	50.000	450.000	70.000	8.290	75.000
	50.000	750.000	0	50.000	800.000	70.000	53.160	82.500
		1.250.000	0	50.000	1.300.000	70.000	197.285	172.285
II		300.000	100.000	50.000	250.000	70.000	0	70.000
	Gæld = 100.000	350.000	100.000	50.000	300.000	70.000	0	70.000
	anden formue =	400.000	100.000	50.000	350.000	70.000	0	70.000
	50.000	750.000	100.000	50.000	700.000	70.000	33.290	70.000
		1.250.000	100.000	50.000	1.200.000	70.000	153.160	172.285
III		300.000	100.000	200.000	400.000	70.000	3.290	73.290
	Gæld = 100.000	350.000	100.000	200.000	450.000	70.000	8.290	78.290
	anden formue =	400.000	100.000	200.000	500.000	70.000	13.290	80.000
	200.000	750.000	100.000	200.000	850.000	70.000	65.660	95.000
		1.250.000	100.000	200.000	1.350.000	70.000	222.285	172.285

Forslag til budget for folketinget

for

finansåret 1983

(jfr. § 47 i forretningsordenen for folketinget)

På forslag til finanslov for finansåret 1983 foreslås under § 7. Folketinget, opført et beløb på 178.385.000 kr.

§ 7. Folketinget.

	R	B	F
Nettotal	137.092.503	156.936.000	178.385.000
Folketinget	122.782.682	140.533.000	160.255.000
Institutioner i forbindelse med folketinget	13.414.277	15.268.000	16.930.000
Deltagelse i internationalt parlamentarisk sam- arbejde	895.544	1.135.000	1.200.000

Folketinget.

Vederlag til folketingets medlemmer	35.398.974	40.000.000	44.200.000
Pensioner til fhv. medlemmer og efterlevende ægtefæller	7.451.274	9.235.000	11.030.000
Medlemmernes rejseudgifter	3.291.168	4.150.000	4.780.000
Økonomisk bistand til partigrupperne	9.220.738	10.400.000	11.750.000
Økonomisk bistand til sekretærmedhjælp for medlemmerne	4.681.182	7.250.000	7.975.000
Studierejser for udvalg og medlemmer	448.303	700.000	1.000.000
Udvalgsomkostninger	63.077	90.000	90.000
Besøgs- og repræsentationsudgifter	1.009.426	975.000	2.500.000
Trykkeri- og bogbinderiudgifter	13.112.765	15.500.000	17.000.000
Bladhold, bogsamling og arkiv m. v.	448.952	515.000	660.000
Telefon-, telegram- og telexudgifter	842.727	935.000	1.000.000
Vedligeholdelse af folketingsbygningen	5.221.293	2.460.000	2.400.000
Inventar	2.745.338	1.655.000	1.820.000
Lønninger til folketingets personale	30.179.969	35.500.000	41.315.000
Honorarer	140.729	155.000	170.000
Særlige ydelser	1.482.522	2.015.000	2.450.000
Pensioner og understøttelser	4.529.901	5.900.000	6.340.000
Kontorholdsudgifter	1.348.476	1.630.000	1.890.000
Drift af materiel	124.020	250.000	250.000
Momsudgifter	1.197.674	1.360.000	1.645.000
Diverse udgifter	152.241	165.000	410.000

Indtægter:

Salgsindtægter	77.381	50.000	75.000
Lokaleindtægter	228.993	255.000	343.000
Renteindtægter	1.693	2.000	2.000

Institutioner i forbindelse med folketinget.

Statsrevisoratet:

Lønninger til statsrevisorerne	642.343	730.000	805.000
Pensioner til fhv. statsrevisorer og efterlevende ægtefæller	126.209	150.000	178.000
Lønninger til personale	576.396	671.000	753.000
Kontorholdsudgifter	-	9.000	9.000
Trykkeriudgifter	549.844	700.000	700.000
Andre udgifter	128.171	35.000	40.000

Folketingets ombudsmand:

	R	B	F
Lønninger	4.648.206	5.350.000	6.068.000
Rejseudgifter m. v.	43.749	40.000	50.000
Kontorholdsudgifter	284.689	300.000	300.000
Trykkeriudgifter	437.445	350.000	400.000
Lokaleudgifter	499.913	530.000	575.000

Nordisk Råd:

Lønninger til personale	1.366.083	1.400.000	1.550.000
Rejseudgifter	518.189	550.000	660.000
Kontorholdsudgifter	202.846	95.000	120.000
Trykkeriudgifter	238.807	400.000	400.000
Andre udgifter	84.104	90.000	110.000
Andel i fællesudgifter	3.067.283	3.868.000	4.212.000

Deltagelse i internationalt parlamentarisk samarbejde.**Dansk interparlamentarisk gruppe:**

Tilskud til gruppen	275.000	325.000	350.000
---------------------------	---------	---------	---------

North Atlantic Assembly:

Medlemsbidrag	140.132	160.000	200.000
Rejseudgifter	141.583	200.000	200.000

Europarådet:

Rejseudgifter	338.829	450.000	450.000
---------------------	---------	---------	---------